

РОЗДІЛ 2. МОДЕРНІ ПОШУКИ У ПРОСТОРИ МИСТЕЦТВА

Наталія Віталіївна Ашихміна
В'ячеслав Якович Дашковський

Спільність художніх принципів у вокальному, фортепіанному та хоровому виконавстві

УДК 78.071.2:78.071.4:784:780.616.43
DOI <https://doi.org/10.24195/artstudies.2026-1.7>

Наталія Віталіївна Ашихміна
кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри музичного мистецтва
і хореографії
ДЗ «Південноукраїнський національний
педагогічний університет
імені К.Д. Ушинського»
ORCID: 0000-0001-8843-5217
Researcher ID: AAD-3868-2021

В'ячеслав Якович Дашковський
кандидат педагогічних наук, професор,
професор кафедри спеціального
фортепіано Одеської національної
музичної академії імені А.В. Нежданової
ORCID: 0000-0003-4905-9639

Дата першого надходження статті до
видання: 31.01.2026
Дата прийняття статті до друку після
рецензування: 04.03.2026
Дата публікації (оприлюднення) статті:
20.04.2026

У статті розглянуто актуальну проблему комплексного осмислення музичного виконавства як єдиного художнього явища на прикладі вокального, фортепіанного та хорового виконання. Підкреслено необхідність узагальнення спільних художніх принципів, які визначають образно-смыслову цілісність виконання музичного твору та уможливають осмислення різних видів виконавства в межах єдиної концептуальної парадигми. Метою дослідження є виявлення та теоретичне узагальнення спільних художніх принципів вокального, фортепіанного та хорового виконавства з урахуванням інтерпретаційних, інтонаційних, художньо-образних і технічних аспектів. Методологія дослідження ґрунтується на комплексному мистецтвознавчому підході, що включає теоретичний аналіз наукових джерел, порівняльний метод, аналітико-інтерпретаційний підхід і елементи системного аналізу. Використання цих методів дало змогу осмислити різні види музичного виконавства не ізольовано, а як взаємопов'язані компоненти єдиного художнього процесу. Результати дослідження підтвердили, що музичне виконавство слід розглядати як цілісний комунікативний процес, у межах якого вокальне, фортепіанне та хорове виконання об'єднуються спільними художніми принципами. Інтерпретаційна діяльність виступає базовим механізмом осмислення авторського задуму, інтонаційність забезпечує єдність емоційного та образного змісту, художньо-образне мислення формує цілісний художній образ, а техніка слугує функціональним інструментом реалізації цих принципів. Практична цінність дослідження полягає у формуванні цілісного уявлення про музичне виконавство як універсальну художню діяльність та створенні методологічної основи для подальших досліджень у галузі музикознавства. Перспективною подальших наукових розвідок є виявлення інших універсальних закономірностей художньої організації музичного виконавства та розвиток теорії інтегративного підходу до виконавської практики.
Ключові слова: вокальне виконавство, фортепіанне виконавство, хорове виконавство, інтерпретація, інтонаційність, художньо-образне мислення, підпорядкованість техніки художньому задуму.

Постановка проблеми. Сучасне мистецтвознавство дедалі більше зорієнтоване на осмислення музичного виконавства як цілісного художнього явища, що функціонує у складній системі стильових, жанрових та інтерпретаційних координат. У цьому контексті зростає інтерес до узагальнювальних досліджень, спрямованих на виявлення спільних художніх засад різних видів музичного виконання, що дає змогу подолати фрагментарність наукових підходів і розширити уявлення про природу виконавського мистецтва загалом.

Вокальне, фортепіанне та хорове виконавство традиційно розглядаються в наукових працях як відносно автономні сфери з власними техніко-виражальними засобами та специфікою інтерпретаційної діяльності. Водночас недостатньо уваги приділяється аналізу тих художніх принципів, які є спільними для цих видів виконавства і визначають їхню образно-смыслову єдність. Така ситуація зумовлює потребу у переосмисленні музичного виконання з позицій інтегративного підходу, що враховує універсальні механізми художньої інтерпретації.

Особливої актуальності набуває звернення до таких категорій, як інтонаційність, художньо-образне мислення та інтерпретаційна цілісність, які становлять основу виконавського процесу незалежно від форми його реалізації – сольної чи колективної, вокальної або інструментальної. Аналіз цих принципів у порівняльному аспекті дає змогу виявити закономірності художнього втілення музичного тексту та окреслити спільні вектори розвитку виконавської практики.

Актуальність статті зумовлена також необхідністю поглиблення теоретичного осмислення взаємозв'язків між різними видами музичного виконавства в умовах сучасного культурного простору, де посилюються процеси інтеграції мистецтв і розширюється спектр інтерпретаційних підходів. Виявлення єдності художніх принципів у вокальному, фортепіанному та хоровому виконавстві сприяє формуванню цілісного уявлення про виконавське мистецтво як універсальну художню діяльність та окреслює перспективи подальших мистецтвознавчих досліджень у цій галузі.

Аналіз актуальних досліджень. Проблема тика музичного виконавства у сучасному мистецтвознавстві активно розробляється в контексті окремих його видів, зокрема вокального, фортепіанного та хорового, що зумовлює появу значної кількості спеціалізованих наукових праць. Водночас аналіз літератури свідчить про те, що більшість досліджень зосереджена на специфіці техніко-виражальних, психологічних або інтерпретаційних аспектів кожного виду виконавства окремо, тоді як питання спільних художніх принципів залишається недостатньо систематизованим.

У сфері вокального виконавства сучасні наукові розвідки спрямовані передусім на вивчення емоційної виразності, комунікативної природи голосу та взаємодії виконавців у процесі виконання. Так, К. Сокман, С. Ліонс та С. Каро (Sockman, Lyons, & Caro, 2024) доводять, що вокальне виконання одного співака здатне безпосередньо впливати на інтерпретаційні рішення іншого, акцентуючи соціально-комунікативний характер вокального мистецтва. Дослідження Г. Брайант (Bryant, 2021) розкриває еволюційні передумови вокальної емоційності, підкреслюючи універсальність інтонаційних механізмів вираження. Сучасні технологічні підходи представлені у працях Чж. Мейтянь (Meitian, 2025), Д. Чанг (Chang, 2025), де аналізується роль віртуальної реальності та штучного інтелекту в оцінюванні й розвитку виконавської експресивності. Українські дослідники, серед яких М. Григор'єва (Григор'єва, 2025), С. Леонтієва (С. Леонтієва, 2020), Є. Шуневич (Шуневич, 2020), зосереджують увагу на соціокультурному, духовно-ціннісному та історичному вимірах вокального виконання, що розширює мистецтвознавче осмислення цього феномена.

Фортепіанне виконавство в сучасних дослідженнях розглядається як складний художньо-психологічний процес, у якому поєднуються інтерпретація, технічна майстерність й особистісні чинники. У працях К. Райан, Дж. Цанг та Д. Думлавалла (Ryan, Tsang, & Dumlavwalla, 2025) аналізуються проблеми перфекціонізму та сценічної тривожності у виконавській практиці піаністів, тоді як Д. Спрингер і Р. Соренсон (Springer, & Sorenson, 2024) досліджують вплив виконання з нотним текстом і без нього на художню оцінку гри. Українські автори, зокрема Н. Зимогляд, П. Кордовська, Д. Кутлуєва (Зимогляд, Кордовська, & Кутлуєва, 2023), Н. Згурська (Згурська, 2025), І. Польська (Польська, 2022), І. Цюряк (Цюряк, 2025), М. Чернявська (Чернявська, 2022), акцентують увагу на стильових, жанрових і типологічних засадах фортепіанного мистецтва, розглядаючи його як відкриту систему традицій і новацій. Ці дослідження засвідчують пріоритет художньої інтерпретації над суто технічними параметрами виконання.

Хорове виконавство у сучасному науковому дискурсі постає як форма колективної художньої

творчості, в якій поєднуються індивідуальні й ансамблеві засади інтерпретації. У працях О. Батовської, Н. Белік-Золотарьової, Ю. Іванової (Batovska, Byelik-Zolotaryova, & Ivanova, 2023) окреслено глобальні тенденції розвитку хорового мистецтва, зокрема зростання ролі інтерпретаційної свободи та тілесно-пластичних чинників. Дослідження Д. Ленглі (Langley, 2022), І. Меєршман (Meerschman, 2022) зосереджені на впливі вокальної техніки й руху на художнє сприйняття хорового звучання. Вітчизняні автори Н. Белік-Золотарьова (Белік-Золотарьова, 2024), І. Цюряк, Н. Борисенко, І. Грушак (Цюряк, Борисенко, & Грушак, 2024) аналізують сучасні напрями та форми хорового виконавства, наголошуючи на його стильовій і художній багатомірності.

Таким чином, аналіз актуальних досліджень свідчить про ґрунтовну розробленість проблем вокального, фортепіанного та хорового виконавства у сучасному мистецтвознавстві. Водночас наявні праці переважно репрезентують диференційований підхід до кожного виду виконання. Це актуалізує необхідність узагальненого дослідження, спрямованого на виявлення спільних художніх принципів, а саме інтерпретаційності, інтонаційності, художньо-образного мислення, підпорядкованості техніки художньому задуму, що поєднують різні форми музичного виконавства в єдиний художній феномен.

Мета статті полягає у виявленні та теоретичному узагальненні спільних художніх принципів вокального, фортепіанного та хорового виконавства з урахуванням інтерпретаційних, інтонаційних, художньо-образних і технічних аспектів.

Методологія дослідження. Дослідження схожості художніх принципів у вокальному, фортепіанному та хоровому виконавстві ґрунтується на комплексному мистецтвознавчому підході, що поєднує теоретичний аналіз, порівняльний метод, аналітико-інтерпретаційний підхід та елементи системного аналізу. Така методологія зумовлена необхідністю осмислення різних видів музичного виконавства не ізольовано, а в контексті їхньої спільної художньої природи.

У межах теоретичного аналізу опрацьовано наукові праці, присвячені вокальному, фортепіанному та хоровому виконавству, в яких розкриваються проблеми інтерпретації, інтонаційності, емоційної виразності та художньої цілісності виконання. (Bryant, 2021; Langley, 2022; Sockman, Lyons, & Caro, 2024; Springer, & Sorenson, 2024; Белік-Золотарьова, 2024; Григор'єва, 2025; Леонтієва, 2020; Польська, 2022; Цюряк, 2025; Шуневич, 2020). Вивчення сучасних зарубіжних і вітчизняних досліджень дало змогу окреслити провідні тенденції розвитку кожного виду виконавства та визначити коло понять, спільних для різних виконавських практик.

Порівняльний метод застосовано задля виявлення спільних і відмінних художніх принципів у вокальному, фортепіанному та хоровому виконавстві. У процесі порівняння аналізувалися особливості інтерпретаційної діяльності, роль інтонації та специфіка художньо-образного мислення. Це дало змогу простежити, яким чином універсальні художні засади реалізуються в індивідуальному (вокальному, фортепіанному) та колективному (хоровому) виконанні.

Аналітико-інтерпретаційний підхід використано для осмислення виконавства як процесу художнього прочитання музичного твору, в якому поєднуються авторський задум, виконавська концепція та культурно-стильовий контекст. Застосування цього підходу дало змогу розглянути інтерпретацію як спільний художній механізм, що визначає образно-смыслову цілісність виконання незалежно від його жанрово-видової приналежності.

Елементи системного аналізу дали змогу представити вокальне, фортепіанне та хорове виконавство як взаємопов'язані компоненти єдиного художнього простору, в межах якого технічні, емоційні та інтерпретаційні чинники функціонують у нерозривній єдності. Такий підхід забезпечує цілісне осмислення музичного виконавства та створює підґрунтя для узагальнення художніх принципів, спільних для різних форм музичного виконання.

Результати та їх обговорення. Музичне виконавство доцільно розглядати не як сукупність відокремлених видів виконавської діяльності – вокальної, інструментальної чи хорової, – а як єдиний художньо-комунікативний процес, спрямований на актуалізацію композиторського задуму у живому звучанні. У такому розумінні виконавська діяльність постає цілісним феноменом, у якому поєднуються художнє мислення, емоційно-образне переживання та усвідомлене володіння виражальними засобами музики. Незалежно від форми виконавства, його сутність визначається прагненням до осмисленої інтерпретації та донесення змісту твору до слухача.

Виконавець у цьому процесі виступає не пасивним відтворювачем нотного тексту, а активним посередником між авторською ідеєю та слухачьким сприйняттям. Саме через індивідуальне виконавське бачення музичний твір набуває конкретного звучання, часово-просторової визначеності й емоційної переконливості. Виконавська інтерпретація передбачає здатність розкривати смислові рівні музики, вибудовувати художній образ і зберігати стилістичну відповідність, що є спільним для вокального, фортепіанного та хорового мистецтва.

Інтерпретація постає базовою художньою категорією, що об'єднує всі види музичного виконавства незалежно від специфіки звукових засобів.

Вона є не механічним відтворенням нотного тексту, а складним процесом осмислення авторського задуму, у якому поєднуються аналітичне мислення, художня інтуїція та індивідуально-особистісний досвід виконавця. Саме через інтерпретацію музичний текст набуває смислової повноти й актуалізується в живому звучанні.

Ключовою характеристикою принципу інтерпретаційності є глибоке осмислення авторського тексту, що передбачає виявлення його стильових, жанрових, інтонаційно-ритмічних і драматургічних особливостей. У вокальному, фортепіанному та хоровому виконавстві цей процес має різні зовнішні форми, проте спирається на єдині художні принципи, серед яких провідну роль відіграє інтонаційна логіка музичного висловлювання. Саме інтонація забезпечує внутрішню цілісність інтерпретації та слугує носієм емоційно-смыслового змісту твору (Bryant, 2021; Польська, 2022).

Інтерпретація включає індивідуально-особистісне прочитання музики, у якому відображаються художній досвід, естетичні орієнтири та рівень професійного мислення виконавця. У цьому аспекті інтерпретаційна діяльність постає творчим актом, що не заперечує авторської волі, а поглиблює її розуміння. Дослідники підкреслюють, що саме баланс між об'єктивними характеристиками музичного тексту та суб'єктивним виконавським баченням забезпечує художню переконливість виконання (Langley, 2022; Цюряк, 2025).

Важливим виміром інтерпретації є також співвідношення традиції та творчої свободи. Виконавець функціонує в межах усталених стильових і виконавських норм, які формувалися протягом історичного розвитку музичного мистецтва, водночас зберігаючи право на власну художню позицію. Це співвідношення є однаково значущим для сольного вокального, інструментального та колективного хорового виконання, що підтверджує єдність інтерпретаційної природи музичного виконавства.

Інтонаційна природа музики виступає фундаментальним чинником, що забезпечує внутрішню єдність різних видів виконавства та визначає художню сутність музичного мислення. Саме інтонація постає універсальним носієм музичного смислу, через який розкривається образна, емоційна та семантична наповненість твору. Незалежно від форми звучання, інтонаційність є основою музичної комунікації та провідним механізмом передачі художнього змісту від виконавця до слухача.

У вокальному виконавстві інтонація має безпосередній, природно зумовлений характер, оскільки пов'язана з мовленнєвою природою голосу, диханням і словесним текстом. Вокальна інтонація органічно поєднує музичний і вербальний рівні висловлювання, що надає їй особливої комунікативної сили та емоційної переконливості. Саме через

інтонаційні нюанси голосу – темброві відтінки, артикуляцію, динамічні та агогічні зрушення – формується художній образ, здатний безпосередньо впливати на слухачське сприйняття (Bryant, 2021; Sockman, Lyons & Caro, 2024).

В інструментальному, зокрема фортепіанному, виконавстві інтонаційність реалізується опосередковано – через систему технічних і виразових засобів. Тут інтонація постає результатом складної взаємодії артикуляції, фразування, динаміки, тембрової диференціації та часової організації музичного руху. Хоча фортепіано не має природної мовленнєвої функції, інтонаційна логіка залишається визначальною для формування смислової цілісності виконання, забезпечуючи «мовність» музичного висловлювання та його образну виразність (Польська, 2022; Springer & Sorenson, 2024).

У хоровому виконавстві інтонація набуває особливого виміру, оскільки формується як результат колективного інтонаційного мислення. Тут інтонаційна точність і художня виразність залежать не лише від індивідуальних вокальних якостей співаків, але й від рівня ансамблевої злагодженості, спільного дихання, тембрової єдності та узгодженого фразування. Колективна інтонація в хорі стає чинником формування цілісного художнього образу, в якому індивідуальні голоси інтегруються в єдиний звуковий організм (Langley, 2022; Batovska, Byelik-Zolotaryova & Ivanova, 2023).

Таким чином, інтонаційність виступає спільним художнім принципом, що об'єднує вокальне, фортепіанне та хорове виконавство. Саме через інтонаційне мислення реалізується смислова глибина музики, незалежно від засобів її звукового втілення, що підтверджує універсальний характер інтонації як основи музичного виконавського мистецтва.

Художньо-образне мислення виконавця є одним з провідних чинників, що визначає глибину та цілісність музичного виконання незалежно від його видової форми. Саме воно виступає тим внутрішнім механізмом, який поєднує нотний текст із живим звучанням, перетворюючи зафіксовану музичну структуру на художньо осмислений процес. У цьому контексті виконавець постає не лише інтерпретатором авторського задуму, але й активним творцем художнього образу, що формується у взаємодії інтелектуального аналізу та емоційного переживання.

Створення цілісного художнього образу ґрунтується на здатності виконавця інтегрувати різнорівневі елементи музичного тексту – інтонаційні формули, ритмічну організацію, фактуру, динаміку, темброві співвідношення – у єдину образно-смислову концепцію. Аналітичне осмислення форми, жанрово-стильових ознак і логіки розвитку музичного матеріалу слугує основою для формування внутрішнього художнього бачення, яке визначає

характер звучання та його емоційну спрямованість (Польська, 2022; Згурська, 2025).

Емоційно-смислова наповненість виконання безпосередньо залежить від рівня розвитку художньо-образного мислення, адже саме воно забезпечує перехід від технічно коректного відтворення до змістовно насиченого музичного висловлювання. У вокальному виконавстві художньо-образне мислення тісно пов'язане зі словесним текстом і психологією персонажа, у фортепіанному – з уявленням про «співучу» природу інструмента та внутрішню драматургію музичного розвитку, у хоровому – з колективним відчуттям образу, який формується під керівництвом хормейстера та реалізується через узгоджене художнє бачення колективу (Langley, 2022; Григор'єва, 2025).

Важливою особливістю художньо-образного мислення є його двоєдина природа, що виявляється у взаємодії раціонального аналізу та емоційного переживання. Аналітична робота з нотним текстом створює структурно-смислову основу виконання, тоді як емоційне занурення наповнює її живим змістом та інтонаційною переконливістю. Саме баланс між цими складниками забезпечує художню цілісність інтерпретації та дає змогу уникнути як формалізму, так і емоційної надмірності.

Отже, художньо-образне мислення є універсальною характеристикою виконавської діяльності, однаково значущою для соліста-піаніста, співака й учасника хорового колективу. Воно виступає спільним художнім принципом, що забезпечує смислову єдність виконання, формує індивідуальний стиль інтерпретації та визначає рівень художньої переконливості музичного твору в усіх формах його виконавського втілення.

Техніка у вокальному, фортепіанному та хоровавому виконавстві постає не як автономна цінність, а як функціональний засіб художнього втілення музичного твору. У межах мистецтвознавчого осмислення виконавського процесу технічна майстерність набуває значення лише за умови її підпорядкованості образно-смисловому задуму та інтерпретаційній концепції. Саме така позиція дає змогу розглядати техніку не як самоціль, а як необхідний інструмент реалізації художнього змісту незалежно від форми звучання – вокальної, інструментальної чи колективної (Польська, 2022; Цюряк, 2025).

У вокальному виконавстві технічні аспекти – дихання, звукоутворення, регістрова організація, дикція – слугують передусім інтонаційно-емоційному розкриттю музично-поетичного образу. Технічна досконалість у цьому контексті оцінюється не за ступенем складності прийомів, а за здатністю виконавця передати смислові та емоційні нюанси твору, зберігаючи природність і виразність звучання (Bryant, 2021; Григор'єва, 2025). Таким чином, вокальна техніка постає як засіб комунікації

художнього змісту, а не як демонстрація фізіологічних можливостей голосу.

В інструментальному, зокрема фортепіанному, виконавстві техніка охоплює широкий спектр моторних, координаційних і темброво-динамічних умінь і навичок, що забезпечують точність і свободу інтерпретаційних рішень. Проте й у цьому разі технічна вправність набуває художньої цінності лише тоді, коли вона сприяє розкриттю стилю, жанру та образної логіки музичного тексту. Надмірна концентрація на віртуозності без глибокого осмислення художнього змісту призводить до формалізації виконання і втрати його смислової насиченості (Чернявська, 2022; Springer & Sorenson, 2024).

У хоровому виконавстві техніка має колективний вимір і пов'язана з досягненням інтонаційної єдності, ансамблевої злагодженості, балансу тембрів і динамічної пропорційності. Технічна підготовленість хору виявляється не у складності окремих елементів, а в здатності колективу функціонувати як єдиний художній організм, підпорядкований спільній образно-стильовій концепції. У цьому аспекті техніка стає необхідною умовою реалізації колективного художнього мислення та цілісності інтерпретації (Langley, 2022; Бєлік-Золотарьова, 2024).

Отже, у всіх видах музичного виконавства техніка виконує службову, підпорядковану функцію щодо художнього задуму твору. Її осмислення як універсального засобу художнього втілення дає змогу інтегрувати вокальне, фортепіанне та хорове виконавство в єдине мистецтвознавче поле та підтверджує тезу про спільну художню природу виконавської діяльності. Саме такий підхід є принципово важливим для узагальнення результатів дослідження й формування цілісної концепції єдності художніх принципів музичного виконання.

Висновки та перспективи подальших наукових розвідок. Результати дослідження підтверджують, що музичне виконавство слід розглядати як єдиний художньо-комунікативний процес, у якому вокальне, фортепіанне та хорове виконання взаємопов'язані спільними художніми принципами, а саме інтерпретаційності, інтонаційності, художньо-образного мислення, підпорядкованості техніки художньому задуму. Виявлення цих принципів сприяє формуванню цілісного уявлення про природу музичного виконання як універсальної художньої діяльності.

Зокрема, інтерпретаційна діяльність виступає спільним механізмом художнього втілення твору, інтонаційність забезпечує єдність образного та емоційного змісту, художньо-образне мислення формує цілісний художній образ, техніка, у свою чергу, постає функціональним інструментом реалізації цих принципів, підпорядкованим художньому задуму і концепції виконання.

Виявлення єдності художніх принципів має практичне й теоретичне значення для сучасного мистецтвознавства. По-перше, воно розширює уявлення про музичне виконавство як цілісне явище, інтегруючи різні форми звучання в єдину систему художнього осмислення. По-друге, підкреслює потенціал міждисциплінарного діалогу, зокрема між музикознавством, психологією мистецтва та педагогікою виконання. По-третє, отримані узагальнення створюють методологічну базу для подальших наукових досліджень, спрямованих на розкриття універсальних механізмів інтерпретації музичних творів.

Таким чином, узагальнююча ідея статті полягає у підтвердженні того, що вокальне, фортепіанне та хорове виконавство, незважаючи на специфіку засобів звучання, об'єднує спільна художня природа, яка забезпечує цілісність і глибину музичного мистецтва та створює підґрунтя для подальшого розвитку теорії та практики виконавського мистецтва.

Слід зауважити, що наведені принципи не вичерпують усіх можливих аспектів художньої організації виконавства, і виявлення інших універсальних закономірностей стане предметом подальших досліджень.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бєлік-Золотарьова, Н. (2024). Напрями і форми сучасного вітчизняного хорового виконавства. *Культура України*, 83, 50–57. <https://doi.org/10.31516/2410-5325.083.05>.
2. Григор'єва, М. (2025). Історично інформоване вокальне виконання у дзеркалі сучасних музикознавчих досліджень. *Українська музика: науковий часопис*, 2 (53), 28–34. <https://doi.org/10.32782/2224-0926-2025-2-53-4>.
3. Згурська, Н. (2025). Фортепіанне виконавство як засіб формування творчо-інтегративного мислення майбутніх учителів музичного мистецтва. *Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 14. Теорія і методика мистецької освіти*, 33, 74–80. <https://doi.org/10.31392/UDU-nc-series14-2025-33-10>.
4. Зимогляд, Н., Кордовська, П., Кутлуєва, Д. та ін. (2023). *Фортепіанне мистецтво в європейському часопросторі*: колективна монографія. Харків: Естет Прінт.
5. Леонтієва, С. (2020). Сучасне вокальне виконавство як збереження духовних цінностей української культури. *Мистецтвознавчі записки*, 38, 154–158. <https://doi.org/10.32461/2226-2180.38.2020.222113>.
6. Польська, І. (2022). Система фортепіанного виконавства: жанрова специфіка та типологія. *Актуальні питання гуманітарних наук*, 51, 188–194. <https://doi.org/10.24919/2308-4863/51-28>.
7. Цюряк, І. (2025). Фортепіанне виконання XXI століття: традиції та новації. *Актуальні питання гуманітарних наук*, 85, 3, 130–134. <https://doi.org/10.24919/2308-4863/85-3-18>.

8. Цюряк, І., Борисенко, Н., & Грушак, І. (2024). Хорове виконавство: навчальний посібник. Житомир: вид-во ЖДУ імені Івана Франка.

9. Чернявська, М. (2022). *Наукові проблеми сучасного фортепіанного виконавства: навчально-методичний посібник*. Харків: ХНУМ.

10. Шуневич, Є. (2020). Вокальне мистецтво в соціокультурі України XXI століття (виконавсько-методичний аспект). *Актуальні питання гуманітарних наук*, 31, 1, 245–248. <https://doi.org/10.24919/2308-4863.1/31.213785>.

11. Batovska, J., Byelik-Zolotaryova, N., & Ivanova, J. (2023). Modern Global Trends in the Development of Choral Performance. *Studia Universitatis Babeş-Bolyai Musica*, 68 (2), 235–256. <https://doi.org/10.24193/subb-musica.2023.2.17>.

12. Bryant, G.A. (2021). The evolution of human vocal emotion. *Emotion Review*, 13 (1), 25–33. <https://doi.org/10.1177/1754073920930791>.

13. Chang, D. (2025). Vocal performance evaluation of the intelligent note recognition method based on deep learning. *Scientific Reports*, 15, 13927. <https://doi.org/10.1038/s41598-025-99357-2>.

14. Fernandez-Fresard, G., & Acevedo, K. (2024). Voice Performance Chart: A Pedagogical Tool to Enhance Vocal Expressive Ability in Acting Students. *Journal of Voice*, 38 (3). <https://doi.org/10.1016/j.jvoice.2021.10.020>.

15. Langley, D.W. (2022). Mind, body, and soul: The effects of bodily movement on listeners' perceptions of choral performances. *International Journal of Music Education*, 41 (2), 318–329. <https://doi.org/10.1177/025576142211096153>.

16. Meerschman, I., D'haeseleer, E., et al. (2022). Voice Quality of Choir Singers and the Effect of a Performance on the Voice. *Journal of Voice*. <https://www.researchgate.net/publication/363652002>.

17. Meitian Zhao (2025). The influence of virtual reality on improving emotional expressiveness in vocal performance. *Acta Psychologica*, 255. <https://doi.org/10.1016/j.actpsy.2025.104969>.

18. Parker, E.C., & Sweet, B. (2025). A Multiple Case Study of Safe Place Within Two Choirs for Children and Adults with Disabilities. *Journal of Research in Music Education*. <https://doi.org/10.1177/00224294251362756>.

19. Ronyak, J. (2024). Locating the Wanderer's Solitude in Choral and Nonsolo Performances of Winterreise. In B. Binder & J. Ronyak (Eds.), *The Lied at the Crossroads of Performance and Musicology*, 126–146. Cambridge University Press.

20. Ryan, C., Tsang, J., & Dumlavwalla, D. (2025). Inside the piano studio: What teachers say about performance training, perfectionism, and performance anxiety. *Psychology of Music*. <https://doi.org/10.1177/03057356251334568>.

21. Sieger, C. (2017). Music performance anxiety in instrumental music students: A multiple case study of teacher perspectives. *Contributions to Music Education*, 42, 35–52. <https://www.jstor.org/stable/26367435>.

22. Sockman, K., Lyons, S., & Caro, S. (2024). Vocal performance of one affect that of another. *Behavior*, 161 (2), 167–194. <https://doi.org/10.1163/1568539X-bja10256>.

23. Springer, D.G., & Sorenson, R.A. (2024). Evaluations of solo piano performances: The role of

performing with and without a musical score. *Psychology of Music*, 53 (5), 695–711. <https://doi.org/10.1177/03057356241259119>.

24. Xiaoning, W., & Luo, C. (2025). Deep Learning-Based Analysis of Emotional Expression and Performance Characteristics in Vocal Music Teaching. *Journal of Circuits, Systems and Computers*, 34 (11). <https://doi.org/10.1142/S0218126625502639>.

REFERENCES

1. Bielik-Zolotaryova, N. (2024). Napriamy i formy suchasnoho vitchyznyanoho khorovoho vykonavstva [Directions and forms of modern domestic choral performance]. *Kultura Ukrainy – Culture of Ukraine*, 83, 50–57. <https://doi.org/10.31516/2410-5325.083.05>.

2. Hryhorieva, M. (2025). Istorychno informovane vokalne vykonannya u zerkali suchasnykh muzykoznavchykh doslidzhen [Historically informed vocal performance in the mirror of contemporary musicological studies]. *Ukrainska muzyka: naukovyi chasopys - Ukrainian Music: Scientific Journal*, 2 (53), 28–34. <https://doi.org/10.32782/2224-0926-2025-2-53-4>.

3. Zgurska, N. (2025). Fortepiannie vykonavstvo yak zasib formuvannya tvorcho-integratyvnoho myslennia maibutnikh uchyteliv muzychnoho mystetstva [Piano performance as a means of forming creative-integrative thinking of future music teachers]. *Naukovyi chasopys Ukrainського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 14. Теорія і методика мистецької освіти – Scientific Journal of Mykhailo Dragomanov Ukrainian State University. Series 14. Theory and Methodology of Art Education*, 33, 74–80. <https://doi.org/10.31392/JUDU-nc-series14-2025-33-10>.

4. Zymohliad, N., Kordovska, P., Kutluieva, D., et al. (2023). *Fortepiannie mystetstvo v ievropeiskomu chasoprostori: kolektyvna monohrafiia [Piano art in the European time-space: collective monograph]*. Kharkiv: Estet Print.

5. Leontieva, S. (2020). Suchasne vokalne vykonavstvo yak zberezhenia dukhovnykh tsinnosti ukrains'koi kultury [Contemporary vocal performance as preservation of spiritual values of Ukrainian culture]. *Mystetstvoznavchi zapysky – Art Studies Notes*, 38, 154–158. <https://doi.org/10.32461/2226-2180.38.2020.222113>.

6. Polska, I. (2022). Systema fortepiannogo vykonavstva: zhanrova spetsyfika ta typolohiia [System of piano performance: genre specificity and typology]. *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk – Current Issues of the Humanities*, 51, 188–194. <https://doi.org/10.24919/2308-4863/51-28>.

7. Ciuriak, I. (2025). Fortepiannie vykonannya XXI stolittia: tradytsii ta novatsii [Piano performance of the 21st century: traditions and innovations]. *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk – Current Issues of the Humanities*, 85, tom 3, 130–134. <https://doi.org/10.24919/2308-4863/85-3-18>.

8. Ciuriak, I., Borysenko, N., & Hrushak, I. (2024). *Khorove vykonavstvo: navchalnyi posibnyk [Choral performance: textbook]*. Zhytomyr: vyd-vo ZhDU imeni Ivana Franka.

9. Cherniavska, M. (2022). *Naukovi problemy suchasnoho fortepiannogo vykonavstva: navchalno-metodychnyi posibnyk [Scientific problems of contemporary piano performance: textbook]*. Kharkiv: KhNUM.

10. Shunevych, E. (2020). Vokalne mystetstvo v sotsial'no-kul'turni Ukrainy XXI stolittia (vykonavs'ko-metodychnyi aspekt) [Vocal art in the socio-cultural context of Ukraine in the 21st century (performance-methodical aspect)]. *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk – Current Issues of the Humanities*, 31, 1, 245–248. <https://doi.org/10.24919/2308-4863.1/31.213785/>
11. Batovska, J., Byelik-Zolotaryova, N., & Ivanova, J. (2023). Modern Global Trends in the Development of Choral Performance. *Studia Universitatis Babeş-Bolyai Musica*, 68 (2), 235–256. <https://doi.org/10.24193/subb-musica.2023.2.17/>
12. Bryant, G.A. (2021). The evolution of human vocal emotion. *Emotion Review*, 13 (1), 25–33. <https://doi.org/10.1177/1754073920930791>.
13. Chang, D. (2025). Vocal performance evaluation of the intelligent note recognition method based on deep learning. *Scientific Reports*, 15, 13927. <https://doi.org/10.1038/s41598-025-99357-2>.
14. Fernandez-Fresard, G., & Acevedo, K. (2024). Voice Performance Chart: A Pedagogical Tool to Enhance Vocal Expressive Ability in Acting Students. *Journal of Voice*, 38 (3). <https://doi.org/10.1016/j.jvoice.2021.10.020>.
15. Langley, D.W. (2022). Mind, body, and soul: The effects of bodily movement on listeners' perceptions of choral performances. *International Journal of Music Education*, 41 (2), 318–329. <https://doi.org/10.1177/02557614221096153>.
16. Meerschman, I., D'haeseleer, E., et al. (2022). Voice Quality of Choir Singers and the Effect of a Performance on the Voice. *Journal of Voice*. <https://www.researchgate.net/publication/363652002>.
17. Meitian Zhao (2025). The influence of virtual reality on improving emotional expressiveness in vocal performance. *Acta Psychologica*, 255. <https://doi.org/10.1016/j.actpsy.2025.104969>.
18. Parker, E.C., & Sweet, B. (2025). A Multiple Case Study of Safe Place Within Two Choirs for Children and Adults with Disabilities. *Journal of Research in Music Education*. <https://doi.org/10.1177/00224294251362756>.
19. Ronyak, J. (2024). *Locating the Wanderer's Solitude in Choral and Nonsolo Performances of Winterreise*. In B. Binder & J. Ronyak (Eds.), *The Lied at the Crossroads of Performance and Musicology* (pp. 126–146). Cambridge University Press.
20. Ryan, C., Tsang, J., & Dumlavwalla, D. (2025). Inside the piano studio: What teachers say about performance training, perfectionism, and performance anxiety. *Psychology of Music*. <https://doi.org/10.1177/03057356251334568>.
21. Sieger, C. (2017). Music performance anxiety in instrumental music students: A multiple case study of teacher perspectives. *Contributions to Music Education*, 42, 35–52. <https://www.jstor.org/stable/26367435>.
22. Sockman, K., Lyons, S., & Caro, S. (2024). Vocal performance of one affect that of another. *Behavior*, 161 (2), 167–194. <https://doi.org/10.1163/1568539X-bja10256>.
23. Springer, D.G., & Sorenson, R.A. (2024). Evaluations of solo piano performances: The role of performing with and without a musical score. *Psychology of Music*, 53 (5), 695–711. <https://doi.org/10.1177/03057356241259119>.
24. Xiaoning, W., & Luo, C. (2025). Deep Learning-Based Analysis of Emotional Expression and Performance Characteristics in Vocal Music Teaching. *Journal of Circuits, Systems and Computers*, 34 (11). <https://doi.org/10.1142/S0218126625502639>.

The commonality of artistic principles in vocal, piano, and choral performance

Nataliia Vitaliivna Ashykhmina
PhD of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Associate Professor at the Department of Musical Art and Choreography State institution "South Ukrainian National Pedagogical University named after K.D. Ushynsky"
ORCID: 0000-0001-8843-5217
Researcher ID: AAD-3868-2021

Viacheslav Yakovych Dashkovskiy
PhD of Pedagogical Sciences, Professor, Professor at the Department of Special Piano A.V. Nezhdanova Odesa National Academy of Music
ORCID: 0000-0003-4905-9639

Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу (CC BY 4.0)

The article addresses the relevant problem of a comprehensive understanding of musical performance as a unified artistic phenomenon, examined through the examples of vocal, piano, and choral performance. The necessity of generalizing common artistic principles is emphasized, as these principles determine the figurative-semantic integrity of a musical work's performance and enable the interpretation of different types of performance within a single conceptual paradigm. The purpose of the study is to identify and theoretically generalize the shared artistic principles of vocal, piano, and choral performance, taking into account interpretative, intonational, artistic-imagery, and technical aspects. The research methodology is based on a comprehensive musicological approach, which includes theoretical analysis of scientific sources, the comparative method, an analytical-interpretative approach, and elements of system analysis. The application of these methods allowed for understanding different types of musical performance not in isolation but as interconnected components of a unified artistic process. The results of the study confirmed that musical performance should be considered as an integral communicative process, in which vocal, piano, and choral execution are united by shared artistic principles. Interpretative activity serves as a fundamental mechanism for comprehending the composer's intention, intonationality ensures the unity of emotional and expressive content, artistic-imagery thinking shapes a holistic artistic image, and technique functions as a practical tool for realizing these principles. The practical significance of the study lies in forming a comprehensive understanding of musical performance as a universal artistic activity and in creating a methodological foundation for further research in musicology. Prospects for future investigations include identifying other universal patterns of artistic organization in musical performance and developing the theory of an integrative approach to performance practice.

Keywords: vocal performance, piano performance, choral performance, interpretation, intonationality, artistic-imagery thinking, subordination of technique to artistic intention.